

Vlaams
Parlement

ingediend op **1550** (2017-2018) – Nr. 3
27 april 2018 (2017-2018)

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs
uitgebracht door Paul Cordy en Jenne De Potter

over het ontwerp van decreet

houdende vaststelling van het kwaliteitszorgstelsel
in het hoger onderwijs

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs:

Voorzitter: Kathleen Helsen.

Vaste leden:

Vera Celis, Paul Cordy, Koen Daniëls, Ingeborg De Meulemeester, Kathleen Krekels, Kris Van Dijck;
Jos De Meyer, Jenne De Potter, Jan Durnez, Kathleen Helsen;
Ann Brusseel, Jo De Ro;
Caroline Gennez, Tine Soens;
Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Peter Persyn, Grete Remen, Willy Segers, Miranda Van Eetvelde, Manuela Van Werde;
Sabine de Bethune, Vera Jans, Katrien Schryvers, Orry Van de Wauwer;
Jean-Jacques De Gucht, Francesco Vanderjeugd;
Katia Segers, Steve Vandenberghe;
Elke Van den Brandt.

Documenten in het dossier:

1550 (2017-2018) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendementen

INHOUD

I.	Toelichting door minister Hilde Crevits.....	4
1.	Inleiding	4
2.	Kwaliteitszorg hogescholen en universiteiten.....	4
3.	Autonomie en verantwoordelijkheid	5
4.	Kwaliteitskenmerken	6
5.	Instellingsreview – hogescholen en universiteiten	6
6.	Op maat van de eigen regie.....	7
7.	Systeembrede analyses	7
8.	Andere instellingen.....	8
9.	Besluit.....	8
II.	Algemene bespreking.....	9
1.	Tussenkomen van de leden	9
1.1.	Ann Brusseel.....	9
1.2.	Jan Durnez	9
1.3.	Tine Soens.....	10
1.4.	Koen Daniëls.....	12
1.5.	Paul Cordy	12
2.	Antwoorden van minister Hilde Crevits.....	13
III.	Artikelsgewijze bespreking.....	15
IV.	Stemming over het geheel.....	17
	Tekst aangenomen door de commissie.....	18

Op 19 april 2018 besprak de Commissie voor Onderwijs het ontwerp van decreet houdende vaststelling van het kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs.

I. Toelichting door minister Hilde Crevits

1. Inleiding

Minister *Hilde Crevits* schetst dat het ontwerp van decreet voor de hogescholen en de universiteiten het geïntegreerde stelsel van externe kwaliteitszorg op instellingsniveau definitief in de Codex Hoger Onderwijs verankert. De instellingsreview zal voor hogescholen en universiteiten in de toekomst de basis worden van het proces van verantwoording van de kwaliteit van opleidingen in het Vlaamse hoger onderwijs.

Daarnaast regelt het ontwerp van decreet ook het systeem van kwaliteitszorg voor de andere instellingen binnen het hoger onderwijs. Dit zijn: de andere ambtshalve geregistreerde instellingen (Vlerick Business School, het Instituut voor Tropische Geneeskunde, de Antwerp Management School, de Evangelische Theologische Faculteit en de Faculteit Protestantse Godgeleerdheid) en de geregistreerde instellingen en de instellingen die registratie aanvragen. Voor deze andere instellingen verloopt de beoordeling van de kwaliteit van de opleidingen via een extern evaluatieorgaan.

2. Kwaliteitszorg hogescholen en universiteiten

De minister gaat voor de toelichting ruim 25 jaar terug in de tijd, naar 12 juni 1991. Het decreet betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap werd toen goedgekeurd. Drie jaar later volgde het decreet van 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap. Het zijn deze twee decreten die externe kwaliteitszorg introduceerden in ons hoger onderwijs en de basis legden voor het ontwerp van decreet dat vandaag voorligt, geeft de minister mee.

De eerste generatie visitaties dateert dus van de jaren negentig. Toen reeds was de systematiek: visitaties in vergelijkend perspectief, startend met een zelfevaluatie-rapport, gevolgd door een panelgesprek met peers en finaal een openbaar rapport waarin een onafhankelijke commissie haar bevindingen in vergelijkend perspectief weergaf zodat opleidingen van elkaar konden leren. De output bestond in dit stadium dus enkel uit een publiek rapport over de opleiding, er was nog geen sprake van een echt oordeel, laat staan een accreditatie, licht de minister toe.

De tweede ronde visitaties van 2005-2013 focuste naast verbetering ook op verantwoording. De visitatiecommissie bleef sterke punten en aandachtspunten formuleren, maar sprak ook een oordeel 'voldoet' of 'voldoet niet' uit. Tevens kreeg het systeem van externe kwaliteitszorg een bijkomend luik: op basis van het oordeel van de commissie sprak de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voortaan ook een accreditatie uit. Die accreditatie garandeert dat aan overeengekomen standaarden van basiskwaliteit wordt voldaan. De samenwerking met Nederland en het introduceren van accreditaties waren de basis voor internationale mobiliteit en de erkenning van onze diploma's. De opleidingen van de hogescholen en de universiteiten doorliepen dit stelsel tweemaal.

In de jaren 90 waren de externe visitaties een nieuw gegeven, ondertussen zijn ze een evidentie geworden waarop heel wat interne processen van de universiteiten en hogescholen zich hebben geënt, aldus de minister. In de afgelopen 27 jaar van opleidingsvisitaties is geleidelijk een echte kwaliteitscultuur ontstaan binnen hogescholen en universiteiten, die toeliet om verdere stappen te zetten in het responsabiliseren van de instellingen.

In het licht daarvan creëerde het decreet van 19 juni 2015 houdende wijziging van de Codex Hoger Onderwijs met betrekking tot het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie in het hoger onderwijs de mogelijkheid voor hogescholen en universiteiten om de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun opleidingen nog meer zelf in handen te nemen. Dat kon via de nieuwe formule van de instellingsreview: daarin visiteert men niet de individuele opleiding maar wel de instelling als geheel. De stap die in 2015 werd gezet, bestond erin dat instellingen vrijgesteld konden worden van de visitatie van iedere opleiding apart, indien zij via pilootprojecten binnen de instellingsreview konden aantonen dat ze de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen zelf onder controle hebben.

Interne en externe kwaliteitszorg worden hierbij op een geïntegreerde manier benaderd en niet langer als twee afzonderlijke zaken. De instellingen moeten permanent en op eigen initiatief toezien op de kwaliteit van hun individuele opleidingen en moeten daarbij studenten, alumni en externe deskundigen uit het beroepenveld en internationale deskundigen betrekken. Het gewijzigde stelsel geeft de hogescholen en universiteiten meer autonomie en verantwoordelijkheid, vanuit een vertrouwen in hun expertise op het vlak van kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur. Ook werd het stelsel vereenvoudigd, met een vermindering van de administratieve lasten. Het stelsel werd samen met alle betrokken partners vormgegeven: vertegenwoordigers van studenten, hogescholen, universiteiten, NVAO en overheid. Het draagvlak voor deze ontwikkeling blijkt uit het feit dat alle hogescholen en universiteiten in Vlaanderen mee in het pilootproject instellingsreviews stapten, en dit met positief resultaat, beklemtoont de minister.

Na afloop van de pilots in juni 2017 evalueerden alle betrokken partners samen de werking en de impact van het nieuwe geïntegreerde stelsel van kwaliteitszorg in het hoger onderwijs. Om te garanderen dat de evaluatie objectief en onafhankelijk werd uitgevoerd, werd gewerkt met een resonantiegroep met internationale experts met een achtergrond in kwaliteitszorg, bedrijfsleven en onderzoek. Het nieuwe stelsel werd positief onthaald door alle partners en de belangrijkste beleidsaanbeveling van het evaluatierapport luidt dan ook: "De instellingsreview met inbegrip van de beoordeling van de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen kan decretaal vastgelegd worden."

3. Autonomie en verantwoordelijkheid

We zijn er in Vlaanderen voor het eerst in geslaagd om de autonomie van instellingen en de kwaliteitszorg van het hoger onderwijs te verenigen in één stelsel, stelt de minister. Het eigenaarschap over de kwaliteitsborging van de opleidingen werkt stimulerend voor de kwaliteitscultuur en de betrokkenheid binnen instellingen. Doordat het stelsel breed gedragen is en instellingen een volgende stap op het vlak van kwaliteitszorg zetten, worden de daarmee gepaard gaande inspanningen bovendien als zinvol ervaren.

Het stelsel heeft ervoor gezorgd dat de planlast die gepaard ging met kwaliteitszorg minder als dusdanig wordt gepercipieerd. Daardoor is ruimte gecreëerd voor een meer continu proces van kwaliteitsborging binnen instellingen. De instellingsreview die deze processen onder de loep neemt, is gestoeld op open dialoog en zelfreflectie en is een extra stimulans voor instellingen om hun kwaliteitszorgbeleid blijvend te optimaliseren.

Tegenover deze autonomie staat ook een verantwoordingsplicht voor instellingen, verduidelijkt de minister. De droge en moeilijk verstaanbare visitatierapporten, die eens om de acht jaar werden gepubliceerd, werden slechts door een beperkt publiek gelezen. Zij maken nu plaats voor meer toegankelijke en meer transparante kwantitatieve en kwalitatieve informatie. De minister wijst wel op een belangrijke

uitdaging waar alle hogescholen en universiteiten voor staan: hoe deze informatie zo duidelijk mogelijk communiceren?

Door instellingen zelf verantwoordelijkheid te geven over de publicatie van informatie over de kwaliteit van hun opleidingen, gaat de minister ervan uit dat die toegankelijker is voor een breed publiek.

Daarnaast geeft sinds kort de website 'opleiding in cijfers' voor het eerst informatie over alle opleidingen van hogescholen en universiteiten vanuit de databank hoger onderwijs. De website stelt op een uniforme, duidelijke en transparante manier heel wat relevante informatie op maat van (toekomstige) studenten ter beschikking. Per opleiding kan je in enkele eenvoudige muisklikken te weten komen hoeveel studenten die opleiding volgen, hoeveel mannen en vrouwen dat zijn, hoe lang een student er gemiddeld over doet om het diploma te halen, welke vooropleiding de studenten hebben, waar ze wonen en hoeveel studenten hun diploma halen.

Nieuw in dit ontwerp van decreet is dat het kwaliteitszorgstelsel van een hogeschool of universiteit voor de accreditatie van haar bestaande opleidingen niet langer per individuele opleiding een externe procedure moet doorlopen om deze accreditatie te behouden. De verlenging gebeurt voortaan automatisch, op voorwaarde dat de opleiding reeds met positief gevolg een eerste accreditatie heeft bekomen en de instelling op basis van een positieve instellingsreview heeft kunnen aantonen dat zij de kwaliteit van de opleidingen kan borgen door middel van haar onderwijsbeleid en de eigen regie.

4. Kwaliteitskenmerken

Ongeacht het type instelling en de formule die geldt voor de kwaliteitszorg, zal deze inhoudelijk gebaseerd zijn op één set van kwaliteitskenmerken, die voortaan de basis vormen voor alle systemen van accreditatie in Vlaanderen (dus zowel voor de opleidingen van de hogescholen en universiteiten als voor de opleidingen van de andere instellingen).

Deze kwaliteitskenmerken vinden hun oorsprong in de kwaliteitscode die werd gehanteerd in het kader van de pilots instellingsreview en zorgen voor de aansluiting van het nieuwe kwaliteitszorgstelsel bij de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) en garanderen zo dat het nieuwe stelsel voldoet aan de huidige Europese eisen ten aanzien van kwaliteitszorg.

5. Instellingsreview – hogescholen en universiteiten

De instellingsreview, die geldt voor hogescholen en universiteiten, is een beoordeling in een vaste zesjarige cyclus van de wijze waarop een hogeschool of universiteit onderwijsbeleid voert en aantoonst dat ze dit onderwijsbeleid op een kwaliteitsvolle manier uitvoert, met inbegrip van de regie die de instelling opzet om de kwaliteit van al haar opleidingen te borgen. Universiteiten en hogescholen geven hun kwaliteitsborging dus zelf vorm door een methodiek uit te werken waarmee zij de kwaliteit van hun opleidingen garanderen.

Dat wil niet zeggen dat de externe blik zou worden teruggeschroefd, stipt de minister aan. Cruciaal binnen die methodiek is immers dat instellingen ook zelf stakeholders blijven betrekken, van binnen en buiten de instelling. Deze hervorming is dus geen 'spiegeltje, spiegeltje aan de wand'-systeem zonder kritische outsiders. De toetsing van de regie gebeurt bovendien ook door externen. Binnen de instellingsreview beoordeelt immers een externe onafhankelijke reviewcommissie onder coördinatie van de NVAO op basis van trails de methodiek die de instelling uitwerkte om de kwaliteit van iedere individuele opleiding binnen de instelling te borgen.

Als de accreditatieorganisatie met betrekking tot de instellingreview een positief oordeel uitsprekt over de instelling, worden de opleidingsaccreditaties van de desbetreffende instelling automatisch verlengd door de NVAO met zes academiejaren. Deze verlenging geldt voor alle opleidingen die reeds twee accreditaties hebben verworven. Voor de hogescholen en universiteiten zijn dat de meeste opleidingen. Met andere woorden: opleidingen die in het huidige stelsel enkel een toets nieuwe opleiding of een eerste accreditatie hebben of in een herstelfase zitten, vallen nooit onder de automatische verlenging naar aanleiding van een instellingsreview.

Bij een negatieve beoordeling in de instellingsreview vervalt de automatische verlenging van accreditatietermijnen en gebeurt de borging van de kwaliteit op opleidingsniveau opnieuw volledig extern: de instelling vraagt op basis van een externe beoordeling een opleidingsaccreditatie aan bij de accreditatieorganisatie voor die opleidingen waarvan de accreditatie vervalt.

Dit maakt duidelijk dat de opleidingskwaliteit het centrale gegeven blijft in het kwaliteitszorgstelsel, beklemtoont de minister. Accreditaties worden met andere woorden nog steeds verleend op niveau van de individuele opleiding en niet op het niveau van een instelling. Accreditatie op het niveau van de opleiding blijft bestaan, omdat instellingen ten aanzien van studenten, stakeholders en de samenleving als geheel ultiem verantwoording verschuldigd zijn over de kwaliteit van individuele opleidingen.

Het systeem van verantwoording van de kwaliteit van de eigen opleidingen door middel van hun onderwijsbeleid en de eigen regie geeft ook geen programmatie-recht aan instellingen. Met andere woorden: instellingen die nieuwe opleidingen wensen aan te bieden, dienen eerst de procedure 'toets nieuwe opleiding' met positief gevolg te doorlopen en vervolgens een eerste accreditatie te verwerven. De procedures 'toets nieuwe opleiding' en 'accreditatie op maat van de eigen regie' blijven een extern proces van kwaliteitsbeoordeling.

6. Op maat van de eigen regie

Eigenaarschap, verantwoordelijkheid, planlastbeheersing en vertrouwen zijn belangrijke doelstellingen van het nieuwe stelsel, aldus de minister. Het uitgangspunt bij de instellingsreview is de context van de instelling zelf. Het door de instelling gekozen model voor zowel onderwijsbeleid als regie vormt het startpunt voor de reviewcommissie. Deze commissie beoordeelt of het gekozen model voor onderwijsbeleid werkt en of de regie in staat is de kwaliteit van de opleidingen te borgen.

Met het oog op de bewaking van de planlast worden de procedures 'toets nieuwe opleiding' en 'accreditatie' van universiteiten en hogescholen vormgegeven op maat van de eigen regie. Het voordeel voor instellingen bestaat erin dat zij een dossier kunnen samenstellen in lijn met de methodiek die zij uitwerkten voor hun bestaande opleidingen en dus de context van de eigen instelling ook hier optimaal wordt meegenomen. De procedures 'toets nieuwe opleiding' en 'accreditatie op maat van de eigen regie' blijven dus een extern proces van kwaliteitsbeoordeling, maar instellingen krijgen vrijheid wat betreft de aanlevering van informatie.

7. Systeembrede analyses

Met de invoering van de systeembrede analyses wordt verzekerd dat instellingen, accreditatieorganisaties, de overheid en andere belanghebbenden goede praktijken in kaart brengen en van elkaar leren. Ze zijn gericht op instellingsniveau of op opleidingsniveau. De hogescholen en universiteiten zijn verplicht om aan minstens twee systeembrede analyses deel te nemen in een periode van zes jaar. Andere instellingen kunnen deelnemen aan de systeembrede analyses, maar zijn niet verplicht.

8. Andere instellingen

Dit ontwerp van decreet regelt eveneens het systeem van kwaliteitszorg voor de andere instellingen. Voor deze andere instellingen verloopt de beoordeling van de kwaliteit van de opleidingen via een extern evaluatieorgaan.

Alle instellingen die erkende diploma's uitreiken en geen hogeschool of universiteit zijn, verantwoorden de kwaliteit van hun opleidingen via externe beoordelingsprocedures, uitgevoerd door een extern evaluatieorgaan. De kwaliteit van de opleidingen wordt door middel van een procedure 'toets nieuwe opleiding' voor nieuwe opleidingen en een procedure 'accreditatie' voor bestaande opleidingen beoordeeld. Voor deze instellingen komt er dus geen instellingsreview, geeft de minister mee.

De minister geeft vervolgens de argumenten om twee parallelle systemen van kwaliteitszorg in het Vlaamse hoger onderwijs te voorzien en de andere instellingen niet onder te brengen in het stelsel van de instellingsreview voor de hogescholen en universiteiten. Het merendeel van de opleidingen van deze andere instellingen heeft nog geen tweede opleidingsaccreditatie doorlopen. Deze andere instellingen hebben niet deelgenomen aan de pilots instellingsreview. De van toepassing zijnde regelgeving op deze instellingen is beperkt: de decreetgever beoogt in hoofdzaak de garantie dat de kwaliteit van de opleidingen van deze instellingen gegarandeerd is. Het aantal opleidingen dat deze andere instellingen aanbieden is in aantal eerder beperkt. De beoordelingskaders worden door de NVAO normatief vormgegeven, terwijl dat bij de hogescholen en universiteiten minder het geval zal zijn, dit door de eigen regie die meegenomen wordt in de beoordelingsdossiers en in de verdere procedure.

Nieuw voor de andere instellingen is wel de relevantietoets die gebeurt bij een aanvraag voor een nieuwe opleiding. Doel van deze toets is de maatschappelijke relevantie van de nieuwe opleiding te beoordelen om te voorkomen dat de Vlaamse Regering opleidingen zou moeten erkennen van deze instellingen die studenten geen beroepsmogelijkheden bieden, omdat bijvoorbeeld er nog geen erkende beroepskwalificaties zijn, het beroep waartoe de opleiding leidt nog niet gereguleerd is, er geen vraag naar afgestudeerden op de arbeidsmarkt is enzovoort. De accreditatieorganisatie vraagt deze relevantietoets aan bij de Commissie Hoger Onderwijs.

9. Besluit

Het is volgens de minister duidelijk dat onze hogescholen en universiteiten kunnen bouwen op jaren expertise in kwaliteitszorg. Met dit ontwerp van decreet wordt een belangrijke nieuwe stap gezet. Via een cocreatie tussen overheid, instellingen, studenten en NVAO werden de fundamenteën gelegd voor de nieuwe instellingsreviews. In nauwelijks twee jaar tijd werden kaders uitgewerkt, bereidden instellingen zich intern voor, organiseerde NVAO voor alle hogescholen en universiteiten een instellingsreview met inbegrip van de eigen regie van de opleidingskwaliteit, zodat we vandaag met overtuiging deze methodiek decretaal kunnen verankeren. Ook de Vlaams Onderwijsraad (Vlor) en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) zijn positief over het ontwerp van decreet, stipt de minister aan.

Onze instellingen in het hoger onderwijs leveren ontegensprekelijk kwaliteit af, maar plaatsen kwaliteitszorg ook centraal op de agenda. De nieuwe systematiek heeft hogescholen en universiteiten aangespoord om een stap verder te zetten op het vlak van kwaliteitszorg en om via een eigen kwaliteitscultuur de eigen onderwijskwaliteit voortdurend te ontwikkelen en verbeteren. De hogescholen en universiteiten krijgen met dit ontwerp van decreet het vertrouwen en de autonomie en worden meer dan ooit zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun aanbod.

De minister wil tot slot alle betrokkenen, de studenten, de NVAO, de hogescholen, de universiteiten en de mensen van de administratie uitdrukkelijk danken voor de grote inzet waarmee op korte termijn een nieuw kwaliteitszorgstelsel vorm werd gegeven.

II. Algemene bespreking

1. Tussenkomsten van de leden

1.1. Ann Brusseel

Ann Brusseel feliciteert de minister, haar medewerkers, de NVAO en de instellingen die de proef al afgelegd hebben, met meestal een positieve instellingsreview als gevolg.

Het lid wijst op het voor haar fractie belangrijke punt van autonomie en vrijheid voor de instellingen om de kwaliteitsborging zelf in handen te nemen. De spreker hoopt dat dit leidt tot de combinatie van minder planlast en een duidelijke kwaliteitsgarantie.

Er zal de volgende jaren opgevolgd worden of de kwaliteit voldoende wordt gegarandeerd. Het is beter om te vertrekken vanuit vertrouwen en later eventueel problemen op te lossen, dan om bij voorbaat grote planlast te creëren waardoor er evenmin zekerheid is dat alle problemen opgelost worden.

De spreker vond de opleidingsvisitaties op zich geen slecht systeem. Maar als men er op het terrein van overtuigd is dat het met de instellingsreview even goed kan, heeft de fractie van Ann Brusseel daar geen bezwaar tegen.

Het lid geeft nog wel enkele bekommernissen mee. In elke commissie zetelt ook een student, maar studentenvertegenwoordigers geven aan dat het volgen van bepaalde commissies voor hen niet evident is. Er moeten veel en niet altijd in even begrijpelijke taal geschreven documenten verwerkt worden. Zowel voor de instellingen als de NVAO zou het een aandachtspunt moeten zijn om de studenten optimaal te betrekken, meent de spreker.

Ann Brusseel zegt dat een zeer abstract taalgebruik wordt gehanteerd. De toelichting van de minister was helder voor vakspecialisten, maar is niet voor iedereen evident. Transparantie en de toegankelijkheid van de informatie voor de studenten zijn dus heel belangrijk.

Alle kwaliteitskenmerken moeten op zeer expliciete wijze getoetst kunnen worden en in de instellingsreview moet duidelijk staan of alle kwaliteitskenmerken wel degelijk afgetoetst werden. Dat is voor de spreker fundamenteel als het over transparantie gaat. Daar komt misschien wel wat planlast bij kijken, maar het is volgens Ann Brusseel de beste garantie om op een transparante manier de kwaliteit te borgen en te communiceren over de manier waarop de kwaliteit bestudeerd werd.

Vlaanderen is trots op het hoog niveau van het hoger onderwijs en heeft er alle belang bij om het hoger onderwijs beter te steunen en het goed te volgen inzake kwaliteitsborging. Dat is voor de fractie van Ann Brusseel belangrijk en uiteraard zal zij het ontwerp van decreet goedkeuren.

1.2. Jan Durnez

Met het ontwerp van decreet wordt de stap gezet van kunnen naar doen, aldus *Jan Durnez*.

Het lid legt een aantal accenten namens zijn fractie. De Vlor heeft in het besluit van haar advies bij het voorontwerp van decreet enkele aandachtspunten meegegeven, waarnaar het lid verwijst: werken aan een kwaliteitscultuur impliceert dat er ruimte voor moet zijn; het proces moet vertrekken vanuit vertrouwen, met een beperkte externe controle; enkel als het nodig is, moet extern ingegrepen kunnen worden; en er mag niet vervallen worden in de oude controlereflexen.

De Vlor geeft namens alle partners mee dat zij geloven in het model, vanuit respect voor de autonomie en het vertrouwen in het personeel van de universiteiten en hogescholen, aldus de spreker.

Het ontwerp van decreet is een stap naar een kwaliteitszorgstelsel. Jan Durnez wijst erop dat al veel stappen werden gezet, en vernoemt de situatie van voor 1991, met een inspectiemodel met twee kenmerken: schouderklopjes en schouderdikjes, met de eigen methodieken van de diverse inspecties. Dat was het startpunt, waarna de opleidingsvisitaties en de bijbehorende aanbevelingen kwamen, de opleidingsvisitaties in het kader van de accreditatie, de instellingsreview en nu een geïntegreerd systeem.

Wat nu voorligt, is volgens de spreker de consolidatie van een zeer lang proces, waarin veel werd geleerd en veel expertise werd aangetrokken en vertrouwen ontstaan is. Het is een cultuuromslag waarbij kwaliteit een zeer prominente plaats heeft verworven. Het eigenaarschap van de kwaliteitszorg wordt toegekend aan de universiteiten en hogescholen. Het is volgens het lid een belangrijke stap om het vertrouwen op deze manier te uiten.

Het ontwerp van decreet kwam tot stand in een heel breed partnerschap, merkt de spreker op. Er wordt dus ook voldaan aan de vraag van de Vlor om niet te vervallen in de oude controlereflexen, stelt Jan Durnez. Kan de minister aangeven hoe de beoordelingskaders tot stand zullen komen? Hoe krijgen autonomie en vertrouwen daarin een plaats?

Er wordt niet gestart met een uitgebreide checklist en een strak kader, maar binnen de visie op kwaliteitszorg speelt de autonomie, met indien nodig een externe ingreep.

De spreker wijst nog op de systeembrede analyses, waarvoor de goede praktijken in beeld worden gebracht en de hogescholen en universiteiten binnen zes jaar twee systeembrede analyses doorlopen.

Jan Durnez onderschrijft een aantal belangrijke punten: alles gebeurt op maat van de instellingen; de betrokkenheid van de interne en externe stakeholders staat voorop, met aandacht voor nauwe contacten met het afnemend veld; de publieke informatie moet duidelijk en transparant zijn; en Vlaanderen schrijft zich in in het Europees model van kwaliteitszorg dat in 2005 tot stand kwam.

Tot slot doet Jan Durnez een oproep om niet te bescheiden te zijn over dit Vlaamse model, dat zelfs naar Europese normen innovatief is. Uiteraard zal zijn fractie het ontwerp van decreet goedkeuren.

1.3. Tine Soens

De beslissing om instellingsreviews in te voeren, werd al in de vorige legislatuur genomen, schetst *Tine Soens*. Sp.a was er geen voorstander van om in de periode voor het effectief invoeren van instellingsreviews pilots zonder externe kwaliteitscontrole te laten lopen. Die pilots zijn nu achter de rug en daaruit zijn volgens het lid een aantal bemerkingen te distilleren.

In het ontwerp van decreet staan volgens de spreker een aantal positieve punten. Ze noemt de waarderende aanpak en de nood om de commissies goed voor te bereiden op de instellingsreviews; de grotere responsabilisering van de instellingen; en de invoering van systeembrede analyses.

Tine Soens heeft ook een aantal kritische opmerkingen, die ook in de pilots naar boven kwamen. Het is zowel voor de studenten, de toekomstige studenten als de samenleving belangrijk dat de publieke informatie toegankelijk, objectief en onafhankelijk is. In het ontwerp van decreet blijft het te vrijblijvend, want er zijn geen minimale eisen om de objectieve en onafhankelijke evaluatie kenbaar te maken. Het moet volgens de spreker mogelijk zijn om ook een aantal zwaktes van de instellingen publiek te maken. Zij vreest dat, als instellingen de volledige vrijheid krijgen, ze uiteraard meer zullen focussen op de sterktes en de zwaktes zullen onderbelichten.

In de samenstelling van de evaluatiecommissies is het aandeel echt onafhankelijke leden soms beperkt, merkt het lid op. Het gaat dikwijls om 'kritische vrienden': oud-studenten of stagebegeleiders. Er moeten volgens Tine Soens minimale eisen komen inzake de externe en onafhankelijke evaluatie, zodat leden van de commissie geen band hebben met de instelling die ze beoordelen.

Tine Soens ziet ook weinig benchmarks met andere, al dan niet buitenlandse, opleidingen, wat ze wel nuttig acht om mee te nemen.

Het lid verwijst ook naar een opiniestuk van Dirk Van Damme over de instellingsreviews. Hij stelde dat de monitoring van de opleidingen zelf – een belangrijk onderdeel van de reviews – uit de pilots niet altijd als efficiënt naar voren kwam. Hoe wil de minister garanderen dat ook de monitoring van de opleidingen binnen de instellingen goed en efficiënt gebeurt?

Naast het positieve aspect van het invoeren van de systeembrede analyses, acht de spreker het jammer dat de clusteranalyses verdwijnen. Als clusteranalyses op een goede manier gebeuren, kunnen ze ervoor zorgen dat de overheid en de instellingen nieuwe beleidsinitiatieven kunnen ontwikkelen. Waarom zijn de clusteranalyses weggevallen?

Uit de pilots bleek dat de studenten goed betrokken waren bij de instellingsreviews, maar ze geven zelf aan dat het meer moet zijn dan enkel feedback geven, ze willen effectieve participatie en inspraak. Dat is volgens het lid niet altijd evident en begeleiding en vorming van de studenten is misschien nodig. Hoe kan kwaliteitsvolle participatie van studenten gegarandeerd worden?

Een van de doelstellingen van het ontwerp van decreet is de planlast en de kost te verminderen. Dat is een mooie doelstelling, maar in de praktijk zal misschien het omgekeerde zich voordoen, vreest Tine Soens. Zij vraagt om goed te monitoren dat de planlast en de kost voor de instellingen niet stijgen.

In het advies van de Vlor staat het idee om het welzijn van het personeel mee te nemen in de instellingsreview. De minister antwoordde dat dit buiten de scope van het ontwerp van decreet valt. Tine Soens wil van de minister weten of er andere plannen zijn om het welzijn van het personeel te monitoren.

Het lid zegt dat sp.a de ingediende amendementen mee heeft ondertekend en het ontwerp van decreet steunt. Het is een goede evolutie, maar Tine Soens vraagt om rekening te houden met de gemaakte opmerkingen, die ook werden vastgesteld in de pilots en de analyse van de NVAO, en indien nodig bijsturingen door te voeren.

1.4. Koen Daniëls

Koen Daniëls zegt dat een belangrijk ontwerp van decreet voorligt, omdat het gaat over de kwaliteit van ons hoger onderwijs.

Er zijn acht kwaliteitskenmerken, maar het lid wijst expliciet op het als eerste vermelde kenmerk: "De leerresultaten van de opleiding vormen een heldere en opleidingsspecifieke invulling van de internationale eisen voor het niveau, de inhoud en de oriëntatie.". Er wordt dus nog altijd aandacht besteed aan de opleiding, merkt de spreker op. De indruk zou kunnen ontstaan dat door de instellingsreview de opleidingen er niet meer toe doen. Als de instelling de kwaliteitsvereisten toepast op alle opleidingen, mag worden verondersteld dat de opleidingen ook sterk zijn. In het hoger onderwijs werden sterke opleidingen uitgebouwd en daar moet volgens Koen Daniëls over gewaakt worden. Niets is volgens de spreker zo gevaarlijk als zelfgenoegzaamheid, dus de kwaliteit moet blijvend onderzocht worden.

Voor een nieuwe opleiding zal nog altijd de opleiding zelf geaccrediteerd worden. Als een instelling als geheel niet meer geaccrediteerd is, zal alles terug op opleidingsniveau bekeken worden.

Wat niet in de kwaliteitskenmerken staat, maar wel in andere artikelen, is de betrokkenheid van de stakeholders. Voor veel opleidingen geeft het afnemend veld soms aan dat afgestudeerden nog veel bijgestuurd moeten worden. Het is niet mogelijk om voor elke sector en elke afnemer ervoor te zorgen dat iedereen die afstudeert in het hoger onderwijs direct optimaal inzetbaar is, maar er moet wel voeling blijven met het afnemend veld, stipt Koen Daniëls aan.

Dit is niet als kwaliteitskenmerk opgenomen, maar verwijzend naar resonantie- en klankbordgroepen voor opleidingen en terugkoppeling van stages, meent het lid dat in de feiten er wel betrokkenheid is van de stakeholders. Maar het had voor N-VA wel opgenomen mogen worden als een expliciet kwaliteitskenmerk.

Het is zoeken naar een balans tussen het verminderen van de planlast en het garanderen van de kwaliteitsbewaking, schetst het lid. Voor kwaliteitsbewaking zullen steeds documenten nodig zijn. Door de versterking van de interne kwaliteitszorg, moet wel opgelet worden dat de externe planlast niet vervangen wordt door interne planlast, en de interne kwaliteitszorg niet hetzelfde doet als wat de instellingen verweten aan de vroegere externe kwaliteitszorg.

De NVAO zou dit volgens Koen Daniëls ook moeten meenemen in de accreditatie. De manier waarop een instelling werkt aan een kwaliteitsbeleid zonder meer papierproductie is volgens de spreker een aspect van kwaliteitsbewaking. De tijd die geïnvesteerd wordt in extra documenten, is niet beschikbaar voor de begeleiding van studenten, het ontwikkelen van nieuwe programma's, onderzoeksopdrachten enzovoort, stelt het lid.

N-VA kijkt vol vertrouwen naar het ontwerp van decreet en zal het met enthousiasme goedkeuren. De kern is nog steeds dat externen mee de kwaliteit borgen op basis van kwaliteitskenmerken en kwaliteit op instellingsniveau wordt meegenomen.

1.5. Paul Cordy

De voorbije decennia is er in Vlaanderen een heel lange weg afgelegd inzake kwaliteitsbewaking, stelt *Paul Cordy*. Daarbij is aan de instellingen een gevoeligheid voor kwaliteitszorg ontstaan. Vroeger waren er uitgebreide visitatietrajecten die heel wat planlast opleverden, maar die wel de verdienste hadden dat heel veel

mensen bewust zijn geworden van het belang van kwaliteitsbewaking en -verbetering.

Na de pilots wordt met het ontwerp van decreet een nieuwe stap gezet en wordt veel vertrouwen gegeven aan de instellingen. Het lid is van mening dat de instellingen ook bewezen hebben dat ze de taak aankunnen.

Voor een aantal punten moet er aandacht blijven, aldus Paul Cordy. De review moet niet alleen uitgaan van een waarderende aanpak, de focus op verbeterpunten en het opdrijven van de kwaliteit moeten behouden blijven, ook voor de opleidingen.

De spreker wijst ook op aandachtspunten inzake de reviewcommissies, waarbij hij de complementariteit, de onafhankelijkheid en de internationale dimensie aanstipt. Opleidingen situeren zich in een internationaal speelveld, dus moet dat ook in de reviewcommissies in ogenschouw worden genomen.

Het blijven betrekken van de externe partners, noemt het lid een heel belangrijk punt. Ook de studenten betrekken is belangrijk, dus moeten de hogeronderwijsinstellingen aandacht hebben voor de ondersteuning van de studenten, zodat ze hun rol kunnen opnemen.

Met het ontwerp van decreet wordt een zeer grote stap vooruit gezet in het leerproces van kwaliteitsbewaking dat de instellingen hebben doorlopen. Aandacht voor kwaliteit wordt niet als verplichte planlast ervaren, maar wordt gezien als de corebusiness van de instelling, besluit de spreker.

2. Antwoorden van minister Hilde Crevits

Minister *Hilde Crevits* is blij met de positieve commentaren van zowel de meerderheid als de oppositie. In vergelijking met de eerste gesprekken stelt de minister een evolutie vast in de gedachten, verwijzend naar de tussenkomst van mevrouw Soens. Er werd in het proces ook geprobeerd om aan zo veel mogelijk bezorgdheden tegemoet te komen, aldus de minister.

De minister beaamt het belang van transparantie. Het onderwijsveld denkt dikwijls dat alles helder is, maar om studenten en ouders te overtuigen, moet voor hen begrijpbare taal gebruikt worden. Langs de andere kant ontstaat bij het ter beschikking stellen van gegevens op websites onmiddellijk de zorg dat die informatie misbruikt zou kunnen worden om de keuze van de instelling af te stemmen op de resultaten van de studenten. Het is volgens de minister steeds zoeken naar een evenwicht, maar ze steunt wel de vraag naar helder taalgebruik.

De ambitie om de administratieve lasten te beperken, wordt door de nieuwe regeling ondersteund. Doordat het stelsel breed gedragen is en de instellingen een volgende stap zetten op het vlak van kwaliteitszorg, worden de inspanningen die ze leveren ook als meer zinvol ervaren. Het stelsel heeft ervoor gezorgd dat de planlast minder als dusdanig wordt gepercipieerd. De minister zal dat ook opvolgen, stipt ze aan.

De minister verwijst ook naar de decretale evaluatie, waarin staat dat het nieuwe stelsel de planlast op het niveau van de opleidingen sterk heeft verminderd, net de doelgroep waarvan beoogd werd om die te ontlasten. Daarnaast zijn de inspanningen die gepaard gaan met de borging van de kwaliteit nu beter afgestemd op de noden van de instellingen. Die inspanningen worden als waardevol en zinvol ervaren, in tegenstelling tot het werk dat voorafging aan het vroegere zelfevaluatie-rapport. Daarom besluit de evaluatiegroep dat de term planlast niet meer strookt met de huidige realiteit en er beter wordt gesproken over zinvolle inspanningen in het kader van kwaliteitszorg, schetst de minister. Een papier bijhouden omwille van

het papier, is voor de minister onnuttig. Een papier bijhouden om er lessen uit te trekken en te evalueren, is wel nuttig, situeert de minister.

De kwaliteitskenmerken vormen een integraal onderdeel van de beoordelingskaders die worden uitgewerkt, verduidelijkt de minister.

Studenten moeten een rol spelen, maakt de minister duidelijk. Ze hadden een waardevolle plaats in de klankbordgroep die het decreet heeft voorbereid en ze maakten deel uit van de werkgroep voor de website 'opleiding in cijfers'. De studenten hadden eerst hun schrik geuit over de effecten, maar alles werd met hen besproken. De website geeft uniforme informatie, naast de informatie op de websites van de instellingen. NVAO is ook bereid om nog meer te investeren in de opleiding van de studenten-commissieleden. Dat is volgens de minister een noodzakelijke voorwaarde om de studenten met volle overtuiging blijvend te laten participeren.

In het Vlor-advies staat inderdaad dat het dichttimmeren van het stelsel op het niveau van de beoordelingskaders niet gewenst is, bevestigt de minister. Daaraan wordt tegemoet gekomen in het ontwerp van decreet. Het was een cocreatie tussen studenten, hogescholen, universiteiten, de NVAO en de overheid. Alle partners worden ook betrokken bij de totstandkoming van de keuze om een pilot instellingsreview te organiseren. Ze zijn ook betrokken bij het uittekenen van de decretale evaluatie van de pilot. Daarnaast zijn ze volledig betrokken bij het tot stand komen van het ontwerp van decreet, en bij de creatie van de website 'opleiding in cijfers'. De beoordelingskaders zullen ook in zeer nauw overleg met de diverse partners tot stand komen. NVAO werkt voorstellen uit van verschillende beoordelingskaders. Binnen de klankbordgroep waarin alle partners vertegenwoordigd zijn, werden al de eerste versies van bepaalde beoordelingskaders besproken. Het is de bedoeling van de minister om voor het einde van het jaar een voorstel aan de Vlaamse Regering voor te leggen.

De minister steunt de doelstelling om, samen met de betrokken actoren, internationale aandacht te trekken voor het Vlaamse stelsel. Tijdens de toespraak van de minister tijdens het event van de NVAO voor de bekendmaking van de instellingsreview in september 2017 stelde de minister vast dat met dit stelsel een beter en internationaal toonaangevend kwaliteitszorgstelsel tot stand komt. Veel methodieken en ervaringen wekken interesse en in mei 2018, tijdens de nieuwe Bologna-conferentie in Parijs, zal de minister het decreet, de ervaringen en de afgelegde weg voorstellen als good practice voor kwaliteitszorg in het hoger onderwijs.

Kwaliteitszorg is een van de sluitstukken van het Bologna-proces en staat de volgende jaren prominent op de agenda, onder andere in het kader van kennisdeling. Gezien de jarenlange traditie rond kwaliteitszorg en de nieuwe stappen, kan Vlaanderen Europees en zelfs breder een meerwaarde betekenen, aldus de minister. Ze heeft ook al een gesprek gevoerd met de nieuwe Nederlandse minister van Onderwijs, die sterk geïnteresseerd is in het thema. De minister hoopt dan ook dat binnen de NVAO gelijkgezindheid ontstaat.

De visitatierapporten waren niet de meest transparante documenten, schetst de minister, en niet echt op maat van toekomstige studenten en het publiek opgesteld. Publieke informatie is een van de acht kwaliteitskenmerken die bepalend zijn in het decreet, stipt de minister aan. Hoe instellingen informatie over de kwaliteit van hun opleidingen publiek toegankelijk maken, wordt dus meegenomen in de beoordeling. De manier waarop publieke informatie wordt aangeboden, is voor de minister een belangrijke stap van kwaliteitszorg.

Ten tijde van de instellingsreview was het nog te vroeg om een duidelijk beeld te krijgen van de manier waarop de kwaliteit van de opleidingen publiek wordt gemaakt. In de aanloop naar de 'SAMENarier' van de NVAO werden afzonderlijke ses-

sies gewijd aan het thema en werd vanuit elke instelling toelichting gegeven over het toekomstige plan van aanpak inzake publieke informatie. Daaruit bleek dat de instellingen ondertussen grote stappen vooruit hebben gezet.

Over de weggevallen clusteranalyses zegt de minister dat voor het eerst een uniforme ontsluiting wordt voorzien van data uit de databank hoger onderwijs met de website 'opleiding in cijfers'.

Het welzijn van het personeel valt buiten de scope van het ontwerp van decreet, bevestigt de minister, maar personeel is een kwaliteitskenmerk en dus meegenomen in het kwaliteitsbeleid.

De methodiek die instellingen hanteren om de kwaliteit van de opleidingen te borgen, is integraal onderdeel van hun review. Ze moeten dus aanduiden op welke wijze ze dat doen. Als die methodiek onder de maat blijft, zal dat een weerslag hebben voor de beoordeling van de instellingsreview. Instellingen moeten dus steeds ook de individuele opleidingen onder de loep nemen, merkt de minister op.

Over de onafhankelijkheid van de panelleden is veel te doen, merkt de minister. Het maakt deel uit van de methodiek 'eigen regie'. De minister heeft er wel al vaak met de instellingen over gesproken, want het is heel verrijkend voor een instelling om onafhankelijke externen te laten kijken naar de instelling. Ook de NVAO zal dat aspect meenemen.

Nieuwe opleidingen worden altijd onderworpen aan een 'toets nieuwe opleiding', een volledig externe beoordeling, benadrukt de minister.

De betrokkenheid van het werkveld, stakeholders en deskundigen, is volgens de minister een terecht aandachtspunt en wordt in de beoordeling meegenomen. Er is ten eerste de kwaliteit van de opleiding via de kwaliteitskenmerken en ten tweede het betrekken van de stakeholders.

Er is ook aandacht voor kwaliteitszorg op opleidingsniveau. De instellingsreview gaat over het onderwijsbeleid van de instelling, er is de methodiek voor de borging van de kwaliteit van de individuele opleidingen, de aanwezige kwaliteitsculturen en de betrokkenheid van de stakeholders. Alle aspecten worden meegenomen in het geheel, aldus de minister.

De minister schetst dat van bij het begin van de legislatuur over het onderwerp is gediscussieerd met de commissie, onder meer op basis van vragen om uitleg. Er wordt nu een belangrijke stap gezet. Het ontwerp van decreet is geen eindpunt, maar een stap in de lijn van het regeerakkoord. De instellingen hebben met de pilots ervoor gezorgd dat iedereen met vertrouwen de stap zet.

III. Artikelsgewijze bespreking

De artikelen 1 tot en met 41 worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 42

Amendement nr. 1 van Jos De Meyer, Koen Daniëls, Ann Brusseel, Kathleen Helsen, Paul Cordy en Tine Soens strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel II.170, §1/1, van de Codex Hoger Onderwijs de woorden "van elke instelling" te vervangen door "voor de universiteiten en hogescholen".

Jos De Meyer schetst dat amendement nr. 1 voor meer duidelijkheid zorgt en verkeerde interpretaties voorkomt. In punt 3°, 4° en 5° van paragraaf 1/1 wordt verwezen naar de instellingsreview, wat een verplichting is voor universiteiten en hogescholen, maar is uitgesloten voor de andere instellingen. Het amendement zorgt dus voor verduidelijking.

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het geamendeerde artikel 42 wordt aangenomen met 12 stemmen.

De artikelen 43 tot en met 76 worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 77

Amendement nr. 2 van Jan Durnez, Koen Daniëls, Ann Brusseel, Paul Cordy, Tine Soens en Kathleen Helsen strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel II.170/18, §2, van de Codex Hoger Onderwijs, de woorden “zes maanden” te vervangen door “drie maanden”.

Jan Durnez zegt dat amendement nr. 2 zorgt voor een afstemming van de termijnen. De termijn van zes maanden die in artikel 77 van het ontwerp van decreet staat, was overgenomen uit de bepalingen over de opleidingsaccreditatie, die acht maanden vooraf aangevraagd moest worden. In het nieuwe model is een aanvraagperiode van vier maanden ingeschreven. Er is een akkoord met alle partners om de termijn van zes maanden te herleiden tot drie maanden.

Amendement nr. 3 van Jenne De Potter, Koen Daniëls, Ann Brusseel, Paul Cordy, Tine Soens en Kathleen Helsen strekt ertoe de voorgestelde tekst van artikel II.170/18, §4, 3°, van de Codex Hoger Onderwijs te vervangen.

Amendement nr. 3 heeft betrekking op de rechtsgevolgen bij een negatief accreditatiebesluit voor niet-universiteiten en niet-hogescholen, aldus *Jenne De Potter*. De instelling zet in dat geval de opleiding stop, maar garandeert dat de studenten de opleiding kunnen voortzetten door samenwerking met andere instellingen. In artikel 77 was niet opgenomen dat de Vlaamse Regering maatregelen kan nemen indien de instelling in gebreke blijft. In artikel 67, dat dezelfde regeling voor universiteiten en hogescholen bevat, was dat wel voorzien. Dit amendement introduceert in artikel 77 dat de Vlaamse Regering maatregelen kan nemen als de instelling in gebreke blijft.

Amendement nr. 2 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Amendement nr. 3 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Het geamendeerde artikel 77 wordt aangenomen met 12 stemmen.

De artikelen 78 tot en met 88 worden zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

IV. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet houdende vaststelling van het kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs wordt aangenomen met 12 stemmen.

Kathleen HELSEN,
voorzitter

Paul CORDY
Jenne DE POTTER,
verslaggevers

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In het decreet van 2 april 2004 houdende goedkeuring en uitvoering van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003, gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, worden artikel 3 en 4 opgeheven.

Art. 3. In artikel I.2 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“§2. De artikelen I.3, 4°, 6°, 7°, 11°, 14°, 15°, 16°, 17°, 18°, 19°, 20°, 22°, 23°, 24°, 25°, 46°, 48°, 49°, 56°, 64°, 66°, 67°, 68°, 70°, 74°, 76° en 78°, II.1, II.57, II.58, II.64, II.65, II.66, II.67, II.68, II.69, II.70, II.75, II.76, II.77, II.105, II.106, II.124/1, II.133, II.141, II.143, II.150, II.152, II.153, II.153/1, II.153/2, II.153/3, II.153/4, II.153/5, II.153/6, II.154, II.170, II.170/1, II.170/14, II.170/15, II.170/16, II.170/17, II.170/18, II.172, II.174, II.176, II.177, II.178, II.179, II.180, II.181, II.182, II.183, II.184, II.185, II.189, II.190, II.191, II.192, II.193, II.194, II.195, II.196, II.197, II.198, II.199, II.200, II.201, II.202, II.207, II.208, II.209, II.210, II.211, II.212, II.213, II.214, II.215, II.216, II.217, II.218, II.219, II.223, II.224, II.225, II.226, II.227, II.228, II.229, II.230, II.231, II.232, II.233, II.234, II.235, II.236, II.237, II.238, II.239, II.240, II.241, II.242, II.243, II.244, II.245, II.246, II.247, II.251, II.252, II.377, II.390, IV.84 en IV.92 zijn van toepassing op de andere ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs. Deze bepalingen zijn van algemene toepassing of in zoverre het expliciet voorgeschreven is.”;

2° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. De artikelen II.1, II.57, II.58, II.64, II.65, II.75, II.76, II.77, II.105, II.106, II.124/1, II.133, II.141, II.143, II.150, II.152, II.153, II.153/1, II.153/2, II.153/3, II.153/4, II.153/5, II.153/6, II.154, II.170, II.170/1, II.170/14, II.170/15, II.170/16, II.170/17, II.170/18, II.172, II.247, II.251, II.252 en II.377 zijn van toepassing op de geregistreerde instellingen. Deze bepalingen zijn van algemene toepassing of in zoverre het expliciet voorgeschreven is.”.

Art. 4. In artikel I.3 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 19 december 2014, 16 juni 2017, 8 december 2017 en [...], worden punt 2° en 3° vervangen door wat volgt:

“2° accreditatie en instellingsreview:

- a) opleidingsaccreditatie: de formele erkenning van een opleiding op grond van een beslissing van een onafhankelijk orgaan waarin vastgesteld wordt dat de opleiding voldoet aan vooraf vastgestelde minimale kwaliteits- en niveauvereisten;
- b) instellingsreview: de periodieke beoordeling door een externe commissie van de wijze waarop een hogeronderwijsinstelling onderwijsbeleid voert en aantoonst dat ze dit onderwijsbeleid op een kwaliteitsvolle manier uitvoert met inbegrip van de regie die de instelling opzet opdat de kwaliteit van haar opleidingen geborgd wordt. De commissie betreft daarbij ook de beleidsprocessen die de instelling opzet om het onderwijs dat ze in haar opleidingen aanbiedt te ondersteunen vanuit haar opdrachten op het terrein van onderzoek en maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening;
- c) regie: het geheel van acties, processen, praktijken, procedures en instrumenten die de instelling in staat stelt de kwaliteit van de opleidingen te borgen;
- d) toets nieuwe opleiding: een beoordeling door een externe commissie van de potentiële kwaliteit van een nieuwe opleiding als vermeld in artikel II.150 van deze codex;

3° accreditatieorganisatie: de organisatie die bij internationaal verdrag aangewezen is om de accreditatie van opleidingen te verlenen, de toets nieuwe opleiding en de instellingsreview uit te voeren;”.

Art. 5. Aan artikel II.24 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 23 december 2016, 8 december 2017 en [...], wordt een punt 13° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“13° het beoordelen van de aanvragen voor een relevantietoets, vermeld in artikel II.153/1, §4, van deze codex, van nieuwe opleidingen die uitgaan van geregistreerde instellingen als vermeld in artikel II.6 van deze codex, en van de instellingen die de registratie aanvragen conform artikel II.6 van deze codex.”.

Art. 6. In artikel II.26 van dezelfde codex wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Een internationaal verdrag wijst de organisatie aan die overeenkomstig deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, de toets nieuwe opleiding uitvoert, en die overeenkomstig deel 2, titel 3, hoofdstuk 9/1, de accreditatie verleent en de instellingsreview uitvoert.”.

Art. 7. In het tweede lid van artikel II.28 van dezelfde codex wordt de laatste zin vervangen door wat volgt:

“De toetsingsbesluiten bij een toets nieuwe opleiding, de accreditatiebesluiten en de besluiten die de instellingsreview afronden, samen met de onderliggende beoordelingsrapporten zijn openbaar. Ze worden integraal gepubliceerd op de website van de accreditatieorganisatie.”.

Art. 8. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt een artikel II.29/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.29/1. De Vlaamse Regering kan met inachtnaam van artikel 1.2 van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap

van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003, de accreditatieorganisatie belasten met de volgende bijkomende opdracht: studie en advies inzake de samenwerking tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap op het vlak van het hoger onderwijs in het algemeen.”.

Art. 9. Artikel II.122 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 19 juni 2015 en [...], wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.122. §1. De instellingen voor hoger onderwijs zorgen voor de kwaliteitszorg van de onderwijsactiviteiten. Ze zien permanent en op eigen initiatief toe op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten. Ze betrekken interne en externe stakeholders en externe, onafhankelijke deskundigen bij de processen van kwaliteitsbewaking. Ze voorzien in een regelmatige beoordeling van de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten.

§2. De instellingen voor hoger onderwijs leggen verantwoording af over de kwaliteit van hun opleidingen.

De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, doen dat binnen of op maat van de eigen regie van de borging van de kwaliteit van hun opleidingen conform de bepalingen, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 2 en 3.

De instellingen, vermeld in artikel II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106, en de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, doen dat door beoordelingen door externe evaluatieorganen op opleidingsniveau conform de bepalingen, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 4.”.

Art. 10. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt een artikel II.124/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.124/1. De instellingen dragen de kosten van de beoordelingsprocedures, vermeld in hoofdstuk 9 en 9/1. De Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs bepaalt de tarieven voor de uitvoering van die beoordelingsprocedures. De tariefbepaling gebeurt binnen de volgende parameters:

- 1° het tarief voor de toets nieuwe opleiding, vermeld in hoofdstuk 9, afdeling 3/1, bedraagt per opleiding ten minste 5000 euro en ten hoogste 20.000 euro;
- 2° het tarief voor de instellingsreview, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 2, bedraagt per instelling ten minste 20.000 euro en ten hoogste 60.000 euro;
- 3° het tarief voor de opleidingsaccreditatie, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 3, bedraagt per opleiding ten minste 5000 euro en ten hoogste 20.000 euro;
- 4° het tarief voor de opleidingsaccreditatie, vermeld in hoofdstuk 9/1, afdeling 4, bedraagt per opleiding ten minste 500 euro en ten hoogste 2000 euro.”.

Art. 11. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt een artikel II.124/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.124/2. §1. De accreditatieorganisatie voert jaarlijkse systeembrede analyses uit in het hoger onderwijs. Deze analyses brengen goede praktijken inzake onderwijsbeleid en onderwijskwaliteit in beeld en bieden de mogelijkheid om van elkaar te leren.

§2. De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, nemen tijdens een periode van zes jaar ten minste twee keer deel aan een systeembrede analyse.

De VLUHR, de studentenkoepelverenigingen, de accreditatieorganisatie en de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering leggen samen de onderwerpen en de

kalender vast. De eerste periode van zes jaar gaat van start in het academiejaar 2020-2021.”.

Art. 12. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt een artikel II.124/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.124/3. De Vlaamse Regering kan de accreditatieorganisatie belasten met volgende aanvullende opdracht: studie en advies inzake kwaliteitszorg in het hoger onderwijs.”.

Art. 13. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt een artikel II.124/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.124/4. De bevoegde dienst van de Vlaamse Regering stelt op een toegankelijke wijze kwantitatieve basisindicatoren tot op opleidingsniveau ter beschikking. Die basisindicatoren verduidelijken het profiel van een opleiding.”.

Art. 14. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 8, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014, 19 juni 2015, 25 november 2016 en 8 december 2017, wordt afdeling 2, die bestaat uit artikel II.126 tot en met II.132, opgeheven.

Art. 15. In deel 2, titel 3, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 december 2017, wordt het opschrift van hoofdstuk 9 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 9. Programmatie en registratie van opleidingen”.

Art. 16. In artikel II.133, §1, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en [...], worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1° wordt de zinsnede “afdeling 2” vervangen door de woorden “deze codex”;

2° in punt 2° wordt de zinsnede “afdeling 3” vervangen door de zinsnede “afdelingen 3 en 3/1”;

3° in punt 3° wordt de zinsnede “artikel II.142, §5, en artikel II.145, II.381 of II.387/1, ofwel nog een tijdelijke erkenning geniet” vervangen door de zinsnede “hoofdstuk 9/1”;

4° in punt 4° wordt de zinsnede “afdeling 3/1” vervangen door de zinsnede “afdeling 3/2”;

5° er wordt een punt 5° toegevoegd dat luidt als volgt:

“5° ofwel geaccrediteerd is overeenkomstig een accreditatiebesluit genomen voor 1 september 2019 voor de in het accreditatiebesluit bepaalde duur;”;

6° er wordt een punt 6° toegevoegd dat luidt als volgt:

“6° ofwel erkend is als nieuwe opleiding overeenkomstig een erkenningsbesluit genomen voor 1 september 2019.”.

Art. 17. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 25 april 2014, 19 juni 2015, 17 juni 2016 en 8 december 2017, wordt het opschrift van afdeling 2 vervangen door wat volgt:

“Afdeling 2. Domeinspecifieke leerresultaten”.

Art. 18. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 1, die bestaat uit artikel II.134 tot en met II.139, opgeheven.

Art. 19. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt het opschrift van onderafdeling 2 opgeheven.

Art. 20. Artikel II.140 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt opgeheven.

Art. 21. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 3, die bestaat uit artikel II.142 tot en met II.146, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, opgeheven.

Art. 22. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 4, die bestaat uit artikel II.147, opgeheven.

Art. 23. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 5, die bestaat uit artikel II.148, opgeheven.

Art. 24. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, wordt onderafdeling 6, die bestaat uit artikel II.149, opgeheven.

Art. 25. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 25 april 2014, 19 juni 2015, 17 juni 2016 en 8 december 2017, wordt het opschrift van afdeling 3 vervangen door wat volgt:

“Afdeling 3. Programmatie”.

Art. 26. In artikel II.152, tweede lid, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 8 december 2017, wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° de opleiding heeft de macrodoelmatigheidstoets, als die van toepassing is, met positief gevolg ondergaan en heeft een positief toetsingsbesluit ontvangen van de accreditatieorganisatie;”.

Art. 27. In artikel II.153 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015, 8 december 2017 en [...], worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zinsnede “vóór 1 april” vervangen door de zinsnede “voor 1 maart”;
- 2° in paragraaf 3, derde lid, wordt de zinsnede “op 1 juni” vervangen door de zinsnede “op 1 mei”;
- 3° in paragraaf 3/1, tweede lid, wordt de zinsnede “op 1 juni” vervangen door de zinsnede “op 1 mei”;
- 4° in paragraaf 6 worden het tweede tot en met het vierde lid opgeheven;
- 5° paragraaf 7 wordt opgeheven;

6° in paragraaf 8 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering neemt het besluit houdende erkenning van een nieuwe opleiding binnen een ordetermin van dertig dagen, die ingaat de dag na de dag van de ontvangst van het positief toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport van de accreditatieorganisatie, vermeld in afdeling 3/1, onderafdeling 4. Het besluit treedt in werking met ingang van de bekendmaking ervan aan de instelling.”;

7° in paragraaf 8 wordt tussen het eerste en tweede lid een nieuw lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De nieuwe opleiding krijgt een erkenning als nieuwe opleiding tot en met het einde van het tweede academiejaar dat volgt op het einde van het academiejaar waarin de studieomvang die bepaald is voor de nieuwe opleiding, voor de eerste keer geheel doorlopen werd.”;

8° in paragraaf 8, derde lid, worden de woorden “eerste lid” vervangen door de woorden “tweede lid”;

9° in paragraaf 8, zesde lid, worden de woorden “tweede lid” vervangen door de woorden “derde lid”;

10° er wordt een paragraaf 9 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§9. Aanvragen voor nieuwe opleidingen ingediend voor 1 maart 2017 bij de Commissie Hoger Onderwijs worden erkend volgens de vereisten van artikels II.152 en II.153 zoals van toepassing voor 1 januari 2018.”.

Art. 28. In deel 2, titel 3, hoofdstuk 9, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 25 april 2014, 19 juni 2015, 17 juni 2016 en 8 december 2017, wordt voor afdeling 3/1, die afdeling 3/2 wordt, een nieuwe afdeling 3/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3/1. Toets nieuwe opleiding”.

Art. 29. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij decreet van [...], wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Aanvraag”.

Art. 30. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 29, een artikel II.153/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.153/1. §1. Een instelling als vermeld in artikel II.2, II.3, II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106, of een geregistreerde instelling als vermeld in artikel II.6, of een instelling die de registratie aanvraagt conform artikel II.6, vraagt de toets nieuwe opleiding aan bij de accreditatieorganisatie.

Instellingen die een nieuwe gezamenlijk georganiseerde opleiding willen aanbieden, dienen een gezamenlijke aanvraag in.

§2. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.153/4, wordt de vorm en inhoud van het dossier vastgelegd dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

§3. Als een aanvraag niet voldoet aan punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.153/4, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van de voormelde mogelijkheid, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor deze procedure vaststellen in het beoordelingskader.

§4. Aanvragen van de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, en van de instellingen die de registratie aanvragen conform artikel II.6, worden door de accreditatieorganisatie aan de Commissie Hoger Onderwijs, vermeld in artikel II.23, voorgelegd voor een relevantietoets, waarbij de Commissie Hoger Onderwijs de maatschappelijke relevantie van de opleiding nagaat. Ze maakt binnen een vervaltermijn van 45 dagen haar oordeel over aan de accreditatieorganisatie.

Een negatief of niet tijdig oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs leidt onherroepelijk tot het onontvankelijk verklaren van de aanvraag.”.

Art. 31. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 32. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 31, een artikel II.153/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.153/2. De accreditatieorganisatie stelt de commissie samen die de toets nieuwe opleiding uitvoert, en coördineert het beoordelingsproces. De betrokken instelling heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de commissie binnen een vervaltermijn van vijftien dagen vanaf de dag na de dag van de ontvangst van de mededeling van de accreditatieorganisatie.

Van de commissie maakt ten minste een student deel uit. De leden van de commissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de betrokken instelling. Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam buiten Vlaanderen.”.

Art. 33. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Beoordelingskader”.

Art. 34. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 33, een artikel II.153/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.153/3. §1. De commissie, vermeld in artikel II.153/2, betreft bij de toetsing van een nieuwe opleiding de volgende onderwerpen:

- 1° de potentiële kwaliteit van de opleiding die tot uiting komt via de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;
- 2° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de opleiding.

De commissie legt de bevindingen van de toetsing vast in een beoordelingsrapport.”.

Art. 35. In dezelfde codex, het laatste gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in dezelfde onderafdeling 3 een artikel II.153/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.153/4. De accreditatieorganisatie legt een beoordelingskader toets nieuwe opleiding vast voor de instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, en een beoordelingskader toets nieuwe opleiding voor de instellingen, vermeld in artikel II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106 en voor de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, en een beoordelingskader toets nieuwe opleiding voor de instellingen die de registratie aanvragen conform artikel II.6, waarin al de volgende elementen bepaald worden:

- 1° de wijze waarop de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en inhoud van het aanvraagdossier.

Onverminderd het eerste lid, 4°, omvat een aanvraagdossier toets nieuwe opleiding van een instelling als vermeld in artikel II.2 en II.3, de resultaten en uitkomsten van de regie die het mogelijk maken de kwaliteitskenmerken in artikel II.170/1 te toetsen.

De in het eerste lid vermelde beoordelingskaders toets nieuwe opleiding worden, voor ze toegepast kunnen worden, door de Vlaamse Regering goedgekeurd, na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen."

Art. 36. In dezelfde codex, het laatste gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in dezelfde onderafdeling 3 een artikel II.153/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.153/5. Gezamenlijke opleidingen, georganiseerd door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een gezamenlijk diploma als vermeld in artikel II.172, §3, worden beoordeeld aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes, goedgekeurd door de ministers van de Europese Hogeronderwijsruimte. Instellingen kunnen voor de organisatie van die externe beoordeling een beroep doen op een evaluatieorgaan dat bij het European Quality Assurance Register for Higher Education is geregistreerd. Instellingen vragen de toets nieuwe opleiding aan bij de accreditatieorganisatie binnen twee maanden na de publicatie van de externe beoordeling van de opleiding."

Art. 37. In dezelfde codex, het laatste gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 3/1, ingevoegd bij artikel 28, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit".

Art. 38. In dezelfde codex, het laatste gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 37, een artikel II.153/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.153/6. §1. De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de commissie, vermeld in artikel II.153/3, tot een toetsingsbesluit. Een toetsingsbesluit is positief als de accreditatieorganisatie in redelijkheid uit het beoordelingsrapport besluit dat de kwaliteit van de nieuwe opleiding zal voldoen aan de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt voor het verstrijken van een ordetermin van zes maanden een ontwerp van toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport aan het instellingsbestuur.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van beoordelingsrapport en besluit wordt verzonden, het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden.

Het instellingsbestuur kan binnen een vervalt termijn van vijftien dagen, vanaf de dag na de dag van de ontvangst van het ontwerp van toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport, een van de volgende handelingen stellen:

- 1° bezwaren en opmerkingen formuleren;
- 2° de aanvraag intrekken.

De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in het derde lid.

§3. Een instellingsbestuur kan een initiële aanvraag intrekken voor ze het ontwerp van toetsingsbesluit en het onderliggende beoordelingsrapport heeft ontvangen of binnen de vervalt termijn, vermeld in paragraaf 2.

Het instellingsbestuur beschikt eenmalig over een vervalt termijn van zestig dagen om de aanvraag toets nieuwe opleiding opnieuw in te dienen bij de accreditatieorganisatie. De vervalt termijn gaat in op de dag na de intrekking van de initiële aanvraag toets nieuwe opleiding.

§4. De ordetermin van zes maanden, vermeld in paragraaf 2, wordt in al de volgende gevallen verlengd tot acht maanden:

- 1° de accreditatieorganisatie maakt gebruik van de relevantietoets, vermeld in artikel II.153/1, §4;
- 2° de opmerkingen en de bezwaren van het instellingsbestuur zijn van die aard dat de accreditatieorganisatie een bijkomend advies van deskundigen nodig heeft.”.

Art. 39. In artikel II.160 van dezelfde codex, gewijzigd bij decreet van 19 juni 2015, wordt een paragraaf 4/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§4/1. De opleiding waarvan de studieomvang wordt uitgebreid wordt geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het tweede academiejaar dat volgt op het einde van het academiejaar waarin de nieuw bepaalde studieomvang, voor de eerste keer geheel doorlopen werd.”.

Art. 40. In artikel II.168 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Een nieuwe externe beoordeling door een commissie is vereist wanneer een instelling meerdere opleidingen samenvoegt waarvan minimum een opleiding een accreditatie met beperkte geldigheidsduur als vermeld in artikel II.170/13, §4, 2°, of in artikel II.170/18, §4, 2°, geniet.”;

- 2° het vierde, vijfde en zesde lid worden opgeheven.

Art. 41. Artikel II.169 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 42. In artikel II.170 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014 en [...], worden voor paragraaf 1, die paragraaf 1/2 wordt, een nieuwe paragraaf 1 en een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luiden als volgt:

“§1. Er wordt een Hogeronderwijsregister gepubliceerd met het hoger onderwijs dat conform deze codificatie per academiejaar aangeboden wordt.

Het Hogeronderwijsregister omvat:

- 1° de instellingen die conform deze codificatie als hogeronderwijsinstelling erkend zijn;
- 2° de opleidingen die worden aangeboden conform deze codificatie en leiden tot de graden van gegradueerde, bachelor en master;
- 3° de opleidingen die leiden tot de titel van “laureaat van het Hoger Instituut voor Schone Kunsten”.

§1/1. Het Hogeronderwijsregister bevat voor de universiteiten en hogescholen de volgende gegevens:

- 1° de naam van de instelling;
- 2° in voorkomend geval de associatie waarvan de instelling lid is;
- 3° de ingangsdatum van het besluit dat de instellingsreview afrondt;
- 4° de einddatum van het besluit dat de instellingsreview afrondt;
- 5° het besluit van de accreditatieorganisatie dat de instellingsreview afrondt en het onderliggende beoordelingsrapport.”.

Art. 43. In deel 2, titel 3, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt een hoofdstuk 9/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 9/1. Verantwoording voor de kwaliteit van opleidingen”.

Art. 44. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 43, een afdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 1. Algemeen”.

Art. 45. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 1, ingevoegd bij artikel 44, een artikel II.170/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/1. De kwaliteit van een opleiding wordt gekenmerkt door al de volgende kwaliteitskenmerken:

- 1° de leerresultaten van de opleiding, vermeld in artikel II.68 van deze codex, en gebaseerd op de niveaudescriptoren, vermeld in artikel II.141 van deze codex, vormen een heldere en opleidingsspecifieke invulling van de internationale eisen voor het niveau, de inhoud en de oriëntatie;
- 2° het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, houdt rekening met de ontwikkelingen in het werkveld en is maatschappelijk relevant;
- 3° de voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om de leerresultaten te behalen;
- 4° de opleiding biedt studenten adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding;
- 5° de onderwijs-leeromgeving stimuleert de studenten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang;
- 6° de beoordeling van studenten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten;

- 7° de opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan;
- 8° informatie over de kwaliteit van de opleiding is publiek toegankelijk.

De opleiding leeft, waar dat van toepassing is, de relevante regelgeving voor de toegang tot bepaalde ambten of beroepen, vermeld in artikel II.67, na.”.

Art. 46. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 43, een afdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 2. Instellingsreview”.

Art. 47. In dezelfde codex wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 46, een onderafdeling ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Algemeen”.

Art. 48. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 47, een artikel II.170/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/2. De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, zijn onderworpen aan een instellingsreview.

De accreditatieorganisatie organiseert voor elke instelling als vermeld in artikel II.2 en II.3, een instellingsreview in de periode die loopt vanaf het begin van het academiejaar 2020-2021 tot en met het einde van het academiejaar 2023-2024. Vervolgens organiseert de accreditatieorganisatie voor elke instelling als vermeld in artikel II.2 en II.3, elke zes jaar een instellingsreview.

De accreditatieorganisatie legt in overleg met de VLUHR als koepelorganisatie de kalender van de instellingsreviews vast.”.

Art. 49. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in dezelfde onderafdeling 1 een artikel II.170/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/3. §1. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/6, wordt de vorm en inhoud van het dossier vastgelegd dat ter voorbereiding van de instellingsreview bij de accreditatieorganisatie wordt ingediend.

De accreditatieorganisatie legt voor elke instelling als vermeld in artikel II.2 en II.3, de uiterlijke datum vast waarop het dossier moet worden ingediend.

§2. Als een dossier niet voldoet aan punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/6, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van de voormelde mogelijkheid, wordt het dossier onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor deze procedure vaststellen in het beoordelingskader.

§3. Twee of meer universiteiten of twee of meer hogescholen kunnen samen een dossier indienen voor een instellingsreview. In dat geval zijn ze onderworpen aan dezelfde instellingsreview, die resulteert in één gezamenlijk beoordelingsrapport en één gezamenlijk besluit.”.

Art. 50. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 46, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 51. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 50, een artikel II.170/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/4. De accreditatieorganisatie stelt de reviewcommissie samen die de instellingsreview uitvoert en coördineert het beoordelingsproces. De betrokken instelling heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de reviewcommissie binnen een vervaltermijn van vijftien dagen vanaf de dag na de dag van de ontvangst van de mededeling van de accreditatieorganisatie.

De reviewcommissie bestaat uit ten minste vijf leden, onder wie een student. De leden van de reviewcommissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de te beoordelen instelling. De reviewcommissie beschikt over bestuurlijke deskundigheid, onderwijsdeskundigheid en evaluatiedeskundigheid en is op de hoogte van de ontwikkelingen in de hogeronderwijssector in binnen- en buitenland. Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam in het hoger onderwijs buiten Vlaanderen.”.

Art. 52. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 46, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Beoordelingskader”.

Art. 53. In dezelfde codex wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 52, een artikel II.170/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/5. De reviewcommissie vermeld in artikel II.170/4, betreft al de volgende onderwerpen in haar beoordeling:

1° de aansluiting van het onderwijsbeleid bij:

- a) de visie van de instelling op hoger onderwijs en op de kwaliteit van het hoger onderwijs;
- b) de maatschappelijke uitdagingen;

2° de beleidsuitvoering en de effectiviteit van de beleidsuitvoering, en de wijze waarop die effectiviteit wordt geëvalueerd en verbeterd;

3° de regie die deel uitmaakt van het onderwijsbeleid en die ervoor instaat dat de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt;

4° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de regie;

5° de aansluiting van de regie bij de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;

6° de kwaliteitscultuur die aanwezig is in de instelling.

De reviewcommissie legt de bevindingen van de instellingsreview vast in een beoordelingsrapport.”.

Art. 54. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in dezelfde onderafdeling 3 een artikel II.170/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/6. De accreditatieorganisatie legt een beoordelingskader Instellingsreview vast, waarin al de volgende elementen bepaald worden:

- 1° de wijze waarop de onderwerpen, vermeld in artikel II.170/5, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en inhoud van het dossier dat ter voorbereiding van de instellingsreview bij de accreditatieorganisatie wordt ingediend.

De accreditatieorganisatie legt in het beoordelingskader vast waaraan de regie van de borging van de kwaliteit van de opleidingen moet beantwoorden en hoe de instellingen daarover verantwoording afleggen.

Het beoordelingskader Instellingsreview moet, voor het toegepast kan worden, door de Vlaamse Regering goedgekeurd worden, na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen.”.

Art. 55. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 46, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit”.

Art. 56. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 55, een artikel II.170/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/7. §1. De accreditatieorganisatie rondt het proces van de instellingsreview binnen twaalf maanden na de ontvangst van het dossier af.

De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de reviewcommissie, vermeld in artikel II.170/5, tot een besluit waarin de accreditatieorganisatie de gevolgen en opvolging van de instellingsreview, vermeld in artikel II.170/8, opneemt.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van beoordelingsrapport en besluit wordt verzonden, het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27 van deze codex, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden gedurende de gehele procedure.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt ten minste twee maanden voor het verstrijken van de beslissingstermijn, vermeld in paragraaf 1, een ontwerp van beoordelingsrapport en van besluit dat de instellingsreview afrondt, aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur kan binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, vanaf de dag na de ontvangst van het ontwerp, bezwaren en opmerkingen formuleren.

§3. De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in paragraaf 2. Die procedures kunnen nooit leiden tot een overschrijding van de beslissingsstermijn, vermeld in paragraaf 1.

§4. Het besluit dat een instellingsreview afrondt, treedt in werking vanaf het academiejaar dat volgt op het academiejaar waarin het besluit genomen wordt of, in geval van verlenging, met ingang van de dag waarop het vorige besluit vervalft.

§5. Als de accreditatieorganisatie niet tot een besluit kan komen voordat de periode van het geldende besluit instellingsreview afloopt, wordt de periode van het geldende besluit instellingsreview met ten hoogste een jaar verlengd. De duur van de verlenging komt in mindering van de geldigheidsduur van het besluit instellingsreview.”.

Art. 57. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in dezelfde onderafdeling 4 een artikel II.170/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/8. §1. De instellingsreviews hebben in de volgende gevallen de volgende rechtsgevolgen:

- 1° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/5 of II.170/7, in redelijkheid besluit dat de instelling een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt, neemt ze een positief besluit instellingsreview. In dat geval vervalft voor die instelling de verplichting om de accreditatie van een opleiding aan te vragen. Als de geldigheid van de lopende accreditatietermijn van een opleiding afloopt, wordt ze op basis van een individueel accreditatiebesluit verlengd met zes jaar. Het positieve besluit instellingsreview heeft een geldigheidsduur van zes jaar;
- 2° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/5 of II.170/7, in redelijkheid besluit dat de instelling onvoldoende kan aantonen dat ze een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt, neemt ze een positief besluit instellingsreview met beperkte geldigheidsduur van ten hoogste drie jaar. In die periode van ten hoogste drie jaar vervalft voor die instelling de verplichting om de accreditatie van een opleiding aan te vragen. Als de geldigheid van de lopende accreditatietermijn van een opleiding afloopt, wordt ze op basis van een individueel accreditatiebesluit verlengd met zes jaar.

Uiterlijk drie maanden voor het einde van de geldigheidsduur van het besluit neemt de accreditatieorganisatie een nieuw besluit op basis van een nieuwe beperkte review door een reviewcommissie als vermeld in artikel II.170/4. Dat besluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar, verminderd met de beperkte geldigheidsduur.

Als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport van de nieuwe beperkte review in redelijkheid besluit dat de instelling een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt, neemt ze een positief besluit met de rechtsgevolgen opgenomen in punt 1°, voor de geldigheidsduur van dit besluit.

Als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport van de nieuwe beperkte review in redelijkheid besluit dat de instelling nog steeds onvoldoende kan aantonen dat ze een effectief onderwijsbeleid voert, evalueert en verbetert, met inbegrip van een eigen regie waarmee de kwaliteit van de opleidingen geborgd wordt, neemt ze een negatief besluit met de rechtsgevolgen opgenomen in punt 3°, voor de geldigheidsduur van dit besluit;

- 3° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/5 of II.170/7, in redelijkheid besluit dat de kwaliteit van de opleidingen niet geborgd wordt, neemt ze een negatief besluit instellingsreview: de instelling vraagt voor alle opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalft,

de opleidingsaccreditatie aan, conform artikel II.170/9. Het negatieve besluit instellingsreview heeft een geldigheidsduur van zes jaar.

§2. Als bij een fusie van twee of meer instellingen de geldigheidsduur van een besluit instellingsreview verschillend is, geldt als einddatum van het besluit instellingsreview van de gefuseerde instelling de vroegste einddatum van het besluit instellingsreview van de fuserende instellingen.

Als bij een fusie van twee of meer instellingen de uitkomst van het besluit instellingsreview verschillend is, geldt altijd het minst positieve besluit.”.

Art. 58. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 43, een afdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3. Opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie”.

Art. 59. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 58, een onderafdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Aanvraag”.

Art. 60. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 59, een artikel II.170/9 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/9. §1. De instellingen, vermeld in artikel II.2 en II.3, vragen de opleidingsaccreditatie op maat van de eigen regie aan bij de accreditatieorganisatie voor al de volgende opleidingen:

- 1° voor de opleidingen die erkend zijn als nieuwe opleiding conform artikel II.152;
- 2° voor de opleidingen waarvan de studieomvang uitgebreid is of die erkend zijn als onderzoeksmaster, conform hoofdstuk 9, afdeling 4;
- 3° voor de opleidingen die geacht geaccrediteerd te zijn conform artikel II.151;
- 4° voor de opleidingen die een positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur hebben ontvangen als vermeld in artikel II.170/13, §4, 2°;
- 5° na een negatief besluit instellingsreview, voor de opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalst, vermeld in artikel II.170/8, §1, 3°;
- 6° voor de graduaatsopleidingen die zijn omgevormd en erkend als nieuwe opleiding conform de procedure, vermeld in artikel II.395.

De accreditatie van gezamenlijk georganiseerde opleidingen die voltooid worden met een gezamenlijk diploma als vermeld in artikel II.171, wordt verleend op gezamenlijke aanvraag van de betrokken Vlaamse instellingsbesturen.

De accreditatieaanvraag wordt ingediend uiterlijk acht maanden voor de lopende accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding verstrijkt. De termijnen worden berekend van maand tot maand en van dag tot dag. In die termijnen is de dag waarop de termijn verstrijkt inbegrepen.

§2. Als een instelling een negatief besluit instellingsreview heeft, dan kan de accreditatieorganisatie, in overleg met de betrokken instelling, de accreditatietermijn van de opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalst in de geldigheidsduur van het negatief besluit, aanpassen. In dat geval wordt ervoor gezorgd dat alle opleidingen waarvan de accreditatietermijn vervalst in deze geldigheidsduur van het negatieve besluit een nieuwe accreditatie aanvragen binnen de geldigheidsduur van dit negatief besluit.

§3. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/12, worden de vorm en de inhoud van het dossier vastgelegd dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

§4. Als een aanvraag niet voldoet aan punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/12, eerste lid, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van de voormelde mogelijkheid, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor de procedure vaststellen in het beoordelingskader.”.

Art. 61. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 58, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 62. In dezelfde codex wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 61, een artikel II.170/10 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/10. De accreditatieorganisatie stelt de commissie samen die de beoordeling uitvoert, en coördineert het beoordelingsproces. De betrokken instelling heeft het recht beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de commissie binnen een vervaltermijn van vijftien dagen vanaf de dag van de ontvangst van de mededeling van de accreditatieorganisatie.

Van deze commissie maakt ten minste een student deel uit. De leden van de commissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de betrokken instelling(en). Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam buiten Vlaanderen.”.

Art. 63. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 58, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Beoordelingskader”.

Art. 64. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 63, een artikel II.170/11 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/11. De commissie vermeld in artikel II.170/10 betreft de volgende onderwerpen in haar beoordeling:

- 1° de kwaliteit van de opleidingen die tot uiting komt via de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;
- 2° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de opleiding.

De commissie legt de bevindingen van de beoordeling vast in een beoordelingsrapport.”.

Art. 65. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in dezelfde onderafdeling 3, een artikel II.170/12 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.170/12. De accreditatieorganisatie legt een beoordelingskader vast, waarin al de volgende elementen bepaald worden:

- 1° de wijze waarop de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en de inhoud van het aanvraagdossier.

Het dossier bevat de resultaten en uitkomsten van de regie die het mogelijk maakt de kwaliteit van de opleiding te staven aan de hand van de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1.

Het beoordelingskader wordt, voor het toegepast kan worden, door de Vlaamse Regering, goedgekeurd na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen.

Gezamenlijke opleidingen, die georganiseerd worden door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs en die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een gezamenlijk diploma als vermeld in artikel II.172, §3, worden beoordeeld aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes, goedgekeurd door de ministers van de Europese Hogeronderwijsruimte. Instellingen kunnen voor de organisatie van die externe beoordeling een beroep doen op een evaluatieorgaan dat bij het European Quality Assurance Register for Higher Education is geregistreerd. Instellingen vragen de accreditatie aan bij de accreditatieorganisatie binnen twee maanden na de publicatie van de externe beoordeling van de opleiding."

Art. 66. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 58, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit".

Art. 67. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 66, een artikel II.170/13 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.170/13. §1. De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de commissie, vermeld in artikel II.170/11, of op basis van een beoordeling als vermeld in artikel II.170/12, vierde lid, tot een accreditatiebesluit.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van beoordelingsrapport en besluit wordt verzonden, het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt voor het verstrijken van een ordetermin van zes maanden een ontwerp van accreditatiebesluit en het onderliggende beoordelingsrapport aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur kan binnen een vervalt termijn van vijftien dagen, die ingaat de dag na de dag van de ontvangst van het ontwerp, bezwaren en opmerkingen formuleren.

§3. Als de accreditatieorganisatie voor het einde van de termijn van de lopende accreditatie niet tot een accreditatiebesluit kan komen, kan de accreditatieorgani-

satie de termijn van de lopende accreditatie met een academiejaar verlengen. De duur van de verlenging komt in mindering van de geldigheidsduur van de accreditatie, vermeld in paragraaf 4.

§4. De accreditatiebesluiten hebben in de volgende gevallen de volgende rechtsgevolgen:

- 1° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/11 of II.170/12, vierde lid, in redelijkheid besluit dat afdoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief accreditatiebesluit: het positieve accreditatiebesluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar;
- 2° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/11 of II.170/12, vierde lid, in redelijkheid besluit dat onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur van ten hoogste drie jaar. Uiterlijk drie maanden voor het einde van die periode neemt de accreditatieorganisatie een nieuw besluit op basis van een nieuwe beoordeling door een commissie.

De beperkte geldigheidsduur wordt in geval van een nieuw positief accreditatiebesluit in mindering gebracht van de algemene geldigheidsduur van zes jaar;

- 3° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport na de nieuwe beoordeling, vermeld in punt 2°, in redelijkheid besluit dat nog steeds onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een negatief accreditatiebesluit. Het instellingsbestuur zet de opleiding stop. De instelling garandeert dat de studenten hun opleiding kunnen voortzetten door samenwerking met een andere instelling. De Vlaamse Regering kan maatregelen nemen als de instelling daartoe in gebreke blijft. Het instellingsbestuur kan de opleiding binnen zes jaar niet heropstarten.

§5. De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in paragraaf 2.”

Art. 68. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in hoofdstuk 9/1, ingevoegd bij artikel 43, een afdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Opleidingsaccreditatie op basis van een beoordeling door een evaluatieorgaan”.

Art. 69. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68, een onderafdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 1. Aanvraag”.

Art. 70. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 1, ingevoegd bij artikel 69, een artikel II.170/14 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/14. §1. De instellingen vermeld in artikel II.19, II.20, II.21, II.105 en II.106, en de geregistreerde instellingen, vermeld in artikel II.6, vragen de accreditatie van hun opleidingen aan bij de accreditatieorganisatie.

De accreditatie van gezamenlijk georganiseerde opleidingen die voltooid worden met een gezamenlijk diploma wordt verleend op gezamenlijke aanvraag van de betrokken instellingsbesturen.

De accreditatieaanvraag wordt ingediend uiterlijk vier maanden voor de geldigheid van de lopende accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding verstrijkt. De termijnen worden berekend van maand tot maand en van dag tot dag. In de termijnen is de dag waarop de termijn verstrijkt inbegrepen.

Het instellingsbestuur vraagt een accreditatie aan binnen twee maanden na de publicatie van de externe beoordeling, vermeld in artikel II.170/17, §1.

§2. In het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/17, §1, wordt de vorm en de inhoud van het dossier vastgelegd dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

§3. Als een aanvraag niet voldoet aan punt 4° van het beoordelingskader, vermeld in artikel II.170/17, §1, biedt de accreditatieorganisatie de mogelijkheid om het verzuim te herstellen binnen een termijn die de accreditatieorganisatie bepaalt. Als geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt van voormelde mogelijkheid, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. De accreditatieorganisatie kan nadere regelen voor deze procedure vaststellen in het beoordelingskader.

§4. Het instellingsbestuur heeft de mogelijkheid om technische opmerkingen en inhoudelijke bezwaren te formuleren voor de commissie, vermeld in artikel II.170/15, de externe beoordeling definitief vaststelt. De commissie, vermeld in artikel II.170/15, heeft de plicht om ten aanzien van het instellingsbestuur schriftelijk te antwoorden op de geformuleerde inhoudelijke bezwaren.

Een instellingsbestuur dat een inhoudelijk bezwaar, vermeld in voorgaand lid, heeft gemaakt ten aanzien van het ontwerp van externe beoordeling, kan aan de accreditatieaanvraag een aanvullende nota toevoegen, indien de definitief vastgestelde gepubliceerde externe beoordeling dat bezwaar kennelijk veronachtzaamt.”

Art. 71. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68, een onderafdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 2. Commissie”.

Art. 72. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 2, ingevoegd bij artikel 71, een artikel II.170/15 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/15. De instellingen doen voor de organisatie van de externe beoordelingen, vermeld in artikel II.170/17, §1, een beroep op een evaluatieorgaan dat:

- 1° ofwel bij het European Quality Assurance Register for Higher Education geregistreerd is;
- 2° ofwel door de accreditatieorganisatie erkend is op basis van een samenwerkingsakkoord dat verzekert dat de externe beoordeling overeenkomstig de Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area tot stand komt.

Het evaluatieorgaan, vermeld in het eerste lid, stelt de commissie samen die de externe beoordeling uitvoert. Van die commissie maakt ten minste een student deel uit. De leden van de commissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de betrokken instelling. Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam buiten Vlaanderen.

De commissie hanteert het beoordelingskader vermeld in artikel II.170/17 of een methodologisch equivalent beoordelingskader.

De commissie legt de bevindingen van de beoordeling vast in een beoordelingsrapport.”.

Art. 73. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68, een onderafdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 3. Beoordelingskader”.

Art. 74. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 3, ingevoegd bij artikel 73, een artikel 170/16 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/16. De commissie, vermeld in artikel II.170/15, betreft de volgende onderwerpen in haar beoordeling:

- 1° de kwaliteit van de opleidingen die tot uiting komt via de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1;
- 2° de betrokkenheid van enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe, onafhankelijke deskundigen bij de opleiding.”.

Art. 75. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in dezelfde onderafdeling 3, een artikel II.170/17 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.170/17. §1. De accreditatieorganisatie bepaalt in het beoordelingskader al de volgende elementen:

- 1° de wijze waarop de onderwerpen, vermeld in artikel II.170/16, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en de inhoud van het aanvraagdossier.

Het aanvraagdossier bevat in ieder geval een gepubliceerde externe beoordeling van de opleiding.

§2. Het beoordelingskader moet, voor het toegepast kan worden, door de Vlaamse Regering goedgekeurd worden, na advies van de VLUHR als koepelorganisatie en de studentenkoepelverenigingen.

§3. Gezamenlijke opleidingen, die georganiseerd worden door een Vlaamse instelling voor hoger onderwijs samen met een of meer buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs en die bij succesvolle voltooiing ervan leiden tot een gezamenlijk diploma, worden beoordeeld aan de hand van de European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes, goedgekeurd door de ministers van de Europese Hogeronderwijsruimte. Instellingen kunnen voor de organisatie van die externe beoordeling een beroep doen op een evaluatieorgaan dat bij het European Quality Assurance Register for Higher Education is geregistreerd. Instellingen vragen de accreditatie aan bij de accreditatieorganisatie binnen twee maanden na de publicatie van de externe beoordeling van de opleiding.”.

Art. 76. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 68, een onderafdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 4. Beoordelingsrapport en besluit”.

Art. 77. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van [...], wordt in onderafdeling 4, ingevoegd bij artikel 76, een artikel II.170/18 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.170/18. §1. De accreditatieorganisatie komt op basis van het beoordelingsrapport van de commissie vermeld in artikel II.170/15 of op basis van een beoordeling als vermeld in artikel II.170/17, §3, tot een accreditatiebesluit.

De accreditatieorganisatie kan voordat het ontwerp van besluit wordt verzonden, het evaluatieorgaan of het instellingsbestuur om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De accreditatieorganisatie legt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de bestuursbeginselen vast voor de verzoeken om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen en voor de behandeling van de antwoorden.

§2. De accreditatieorganisatie bezorgt voor het verstrijken van een ordetermin van drie maanden een ontwerp van accreditatiebesluit aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur kan binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, vanaf de dag na de dag van de ontvangst van het ontwerp, bezwaren en opmerkingen formuleren.

§3. Als de accreditatieorganisatie voor het einde van de termijn van de lopende accreditatie niet tot een accreditatiebesluit kan komen, kan de accreditatieorganisatie de termijn van de lopende accreditatie met een academiejaar verlengen. De duur van de verlenging komt in mindering van de geldigheidsduur van de accreditatie, vermeld in paragraaf 4.

Zodra de beslissing genomen is om de lopende accreditatie met een academiejaar te verlengen, kan de accreditatieorganisatie het evaluatieorgaan belasten met de uitvoering van een bijkomende externe beoordeling conform de richtlijnen en criteria die bepaald worden door de accreditatieorganisatie. In voorkomend geval kan het instellingsbestuur een ander evaluatieorgaan vragen om de aanvullende externe beoordeling uit te voeren.

§4. De accreditatiebesluiten hebben in de volgende gevallen de volgende rechtsgevolgen:

- 1° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/15 of II.170/17, §3, in redelijkheid besluit dat afdoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief accreditatiebesluit. Het positieve accreditatiebesluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar;
- 2° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport, vermeld in artikel II.170/15 of II.170/17, §3, in redelijkheid besluit dat onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur van ten hoogste drie jaar. Uiterlijk drie maanden voor het einde van die periode neemt de accreditatieorganisatie een nieuw besluit op basis van een nieuwe beoordeling door een commissie.

- De beperkte geldigheidsduur wordt in geval van een nieuw positief accreditatiebesluit in mindering gebracht van de algemene geldigheidsduur van zes jaar;
- 3° als de accreditatieorganisatie op basis van het beoordelingsrapport na de nieuwe beoordeling, vermeld in punt 2°, in redelijkheid besluit dat nog steeds onvoldoende geborgd wordt dat de kwaliteitskenmerken, vermeld in artikel II.170/1, in de opleiding aanwezig zijn, neemt ze een negatief accreditatiebesluit. Het instellingsbestuur zet de opleiding stop. De instelling garandeert dat de studenten hun opleiding kunnen voortzetten door samenwerking met een andere instelling. De Vlaamse Regering kan maatregelen nemen als de instelling daar-

toe in gebreke blijft. Het instellingsbestuur kan de opleiding binnen zes jaar niet heropstarten.

§5. De accreditatieorganisatie bepaalt in het reglement, vermeld in artikel II.27, de procedurele regelen voor de bezwaren en de opmerkingen, vermeld in paragraaf 2.”

Art. 78. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van [...], wordt afdeling 1, die bestaat uit artikel II.381, opgeheven.

Art. 79. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt afdeling 2, die bestaat uit artikels II.382 en II.383, opgeheven.

Art. 80. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt afdeling 3, die bestaat uit artikels II.384 en II.385, opgeheven.

Art. 81. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt afdeling 4, die bestaat uit artikel II.386, opgeheven.

Art. 82. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt afdeling 5, die bestaat uit artikel II.387, opgeheven.

Art. 83. In deel 2, titel 8, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, wordt het opschrift van afdeling 6 vervangen door wat volgt:

“Afdeling 6. Overgangsregeling naar aanleiding van de invoering van het nieuwe kwaliteitszorgstelsel in het hoger onderwijs”.

Art. 84. In artikel II.387/1 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 juni 2015 en gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“Als de geldigheid van de lopende accreditatietermijn van een opleiding aangeboden door een universiteit of hogeschool afloopt vóór de accreditatieorganisatie een besluit instellingsreview, vermeld in artikel II.170/7 van deze codex, heeft genomen voor de periode 2020-2024 voor de betreffende instelling, dan wordt de accreditatie van de opleiding verlengd met 6 jaar. Dit geldt niet voor:

- 1° de opleidingen die geaccrediteerd zijn conform artikel II.151, eerste lid;
- 2° de opleidingen waarvan de studieomvang uitgebreid is of die erkend zijn als onderzoeksmasters, conform hoofdstuk 9, afdeling 4;
- 3° de opleidingen die een positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur hebben ontvangen.”;

2° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“De opleidingen van bachelor in de verpleegkunde worden geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het academiejaar 2021-2022. De eerstvolgende beoordeling en accreditatie verloopt volgens de procedure en regelgeving die van toepassing was voor 1 september 2019.”;

3° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“De bachelor-na-bacheloropleidingen, vermeld in artikel II.102, §5, van deze codex, worden geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het academiejaar 2021-2022.”;

4° er wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Opleidingen die reeds een procedure voor accreditatie of de voorgaande procedure voor de externe beoordeling zijn opgestart voor 1 september 2019, worden geaccrediteerd volgens de procedure en de regelgeving die van toepassing was voor 1 september 2019.”.

Art. 85. In deel 2, titel 8, van dezelfde codex, wordt hoofdstuk 8, ingevoegd bij het decreet van 19 juni 2015, dat bestaat uit artikel II.393, opgeheven.

Art. 86. Aan artikel II.395 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van [...], wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De toets nieuwe opleiding voor de omvorming van een bestaande hbo5-opleiding is kosteloos voor de hogescholen.”.

Art. 87. Aan artikel III.119 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 19 december 2014, wordt een paragraaf 3/1 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3/1. Het rapport van deze interne en externe kwaliteitszorg, vermeld in paragraaf 3, 2°, van hetzelfde artikel, is publiek en bevat een beoordeling van de onderwijskwaliteit van de door deze instituten of instellingen aangeboden opleidingen die leiden tot de titel van laureaat van een hoger instituut in de kunsten.”.

Art. 88. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2019, met uitzondering van artikel 27, 10°, dat uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2018.